

ΤΑ ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Η ΣΤΡΙΓΓΛΑ

ΤΟΥ ΚΑΤΟΥΛΑ ΜΑΝΤΕΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Γύρισε, κάποτε, στο σπίτι της. Θά ήθελε να θρεθθί άμέσως μονάχη της. 'Αλλά υπάρχουν οι υπηρέτες, ή καμαριέρες, ένα σωρό κόσμος τελειοπάτων, που γυρίζει δω κι' εκεί—γιά τή δουλειά του—στο μέγαρο της μέσας...

Κ' είνε, καμμιά φορά, όλοι τους πανταχού παρόντες κι' ενοχλητικοί... τόσο ενοχλητικοί! —Καλά!... Καλά!... 'Αφήστε με τώρα, μόνη!

'Ετσι έλεγε στόν καθέναν θιαστικά ή Σουζέτ, μά δέν κατάρθωνε άκόμη να μείνι μόνη της; Πάντα κάποιος άλλος ή κάποια άλλη θά παρουσιάζόταν, γιά τή μιά δουλειά ή γιά τήν άλλη...

Αισθανόταν κακοδιαθεσία, ή Σουζέτ. Δέν θά δειπνούσε, ή τουλάχιστον θά δειπνούσε μόνη της κι' αποτραπηγμένη στο δωμάτιό της... Ούτε και στο χορό του 'Υπουργού της Δικαιοσύνης—πού δινόταν αύτή τή θραυιά στο μέγαρό του—θά πήγαινε...

Μά αν έρχόταν πιά ναρίς ό "Εδμος, ό σύζυγος της, και ζητούσε να τήν δη;... 'Αχ, τί ενόχλησι, Θεέ μου!...

'Απλώς νευρικά τό χέρι της και κουδούνισε. Και στήν καμαριέρα της πού παρουσιάστηκε, είπε:

—'Αν έρθη ό κύριος ντέ Νορβαζύ, πέστε του ότι δέν έπίστρεψα άκόμη στο σπίτι!... Πέστε του ότι έμεινα στή δεσποινίδα 'Αθελέν, ή όποία είνε άρρωστη!

'Η καμαριέρα υποκλίθηκε παραξενεμένη κι' έκανε να φύγη. 'Η Σουζέτ είδε τό παραξενεμένο της και κατάλαθε ότι ή πρόφρασις της αύτή δέν ήταν εδπρήσις... "Ω, θέθαια! Δέν της άρεσε και τής ίδιας τώρα, αύτή ή πρόφρασι πού θρήκε... Και σταματώντας τήν καμαριέρα της, πρόσθεσε νευρισμένη:

—Μή λέτε τίποτα, γιά τή δεσποινίδα 'Αθελέν!... Πέστε άπλούστατα στόν σύζυγό μου—άν με ζητήση—ότι θήηκα έξω και δέν έπίστρεψα άκόμη στο σπίτι!

Δέν άντιλαμβάνόταν ή φταχή, στήν ταραχή της, ότι διάτασε τούς άνθρώπους της να πούνε άθελά τους ψέμματα!

—Ω, μά ηγαίνετε λοιπόν! είπε στα τελευταία ή Σουζέτ. Δέν θέλω τίποτα άλλο!... Τίποτα άλλο δέν χρειάζομαι... 'Αφήστε με... 'Αν χρειαστώ κάτι, θά κουδούνισω!

'Η πόρτα έκλεισε κι' ή Σουζέτ έμεινε μόνη της πειά. Καθισμένη στήν πολυθρόνα, κύτταζε ίσα μπροστά της, με θλέμμα άσηρημένο, σάν να μήν έθελπε τίποτα.

'Ηταν λοιπόν, αλήθεια!... Είχε σκύψει πρός τόν Σουέν, εκεί στο θερμικήπιο, πρό όλίγου... Είχε σκύψει πρός τόν Σουέν μ' έγκατάλειψι, συνεπαμένο άπ' τήν προήλωσι τής σκέψώς της, πρός αυτόν, χωρίς ώστόσο να τόν έχη άντιληφθί ότι θρισκόταν πλάι της και γονατιστός κοντά της... Κι' όταν τόν είδε τότε—ώ, πόσο καλά τό θυμόταν αύτό!—δταν τόν είδε γονατιστόν σχεδόν έμπρός της, άμέσως συγκλονίστηκε ή ψυχή της, από ά-θελη συγκίνησι και τού εφρονόσι σάν τρελλή: —'Πήγαινε άπ' έδω!... Δέν σ' αγαπώ!

Ναι, τού φώναζε σάν τρελλή: "Δέν σ' αγαπώ!... Μά, τότε;... Γιατί αύτή ή θαθεία συγκίνησις της και πριν εκεί στο θερμικήπιο και τώρα έδω στο δωμάτιό της;

Τινάχκε όρθή ξαφνικά, ή Σουζέτ... Τής ήταν άνυπόφορη, αύτή ή ψυχική κατάστασις της... "Άρχισε να θηματίζει δω κι' εκεί στο δωμάτιό της, έκνευρισμένη, ταραγμένη... Δέν τολμούσε πειά, να ψάξη στα θάθη της ψυχής της. Φοβόταν μήπως άντίκρησι τρομαρά πράγματα εκεί μέσα στίς πιά άπόμερες γωνίες τού ψυχικού της κόσμου...

Κι' όμως, τάθλεπε!..

Και τά αισθανόταν!... Πόσο άφιαστικές τής φαινόταν, τώρα, εκείνες ή δικαιολογίες της και ή πρόφρασις της, τις όποιες σχεδίαζε κάθε μέρα—έδω και δυό-τρεις μήνες—γιά να ξεγελά τόν ίδιο τόν έαυτό της!... Ναι, δέν ήταν λοιπόν από αγάπη, πρός τήν εξαδέλφη της, πού πήγαινε και τήν έπισκεπτόταν καθημερινά σχεδόν... Ούτε και τήν τραβούσε, πρός τό μέγαρο τής δεσποινίδος 'Αθελέν, ή ευχαρίστησις ότι θάθλεπε εκεί τόν μικρούλη έβεν σάντροφό της, τής κουλάδος τού Νέκαρ!

"Οχι!... 'Εκείνος τόν όποιο πήγαινε να δη τώρα—με τις καθημερινές έπισκέψεις της στήν 'Ισαυρίνα δέν ήταν ό μικρούλης Σουέν... "Οχι!...

'Ηταν, ένα νεαρό κι' όμορφο παλληκάρι, αύτό πού πήγαινε ή Σουζέτ κάθε μέρα να θλέπη; 'Ηταν ό κομψός και νεαρός κόμης Σουέν ντέ Τσέτσι-Κάλιτς!

Κι' είχε σκύψει, άθελά της σχεδόν, πρός τό μέρος του ή Σουζέτ...

Και...και δέν θάφευγε, ώ!... δέν θάφευγε από κοντά του, άν 'Εκείνος ήξερε να τήν...κρατήσι!

Φρίκη, Θεέ μου!... Φρίκη!... "Οχι... Δέν θά ήταν δυνατόν ποτέ, αύτό!... Ποτέ δέν θάφραπε ή Σουζέτ στήν άγκαλιά τού κόμητος ντέ Τσέτσι-Κάλιτς!... 'Αγαπούσε τόσο πολύ, τόν 'Εδμο της, τόν σύζυγό της!... Και εφών'ε, άνασταταμένη κι' άγανακτισμένη, στίς τύψεις της αύτες και στούς φόβους της αύτους:

—'Οχι!... Ποτέ δέν θά γινόταν, αύτό!... Ποτέ δέν θά γιωθα στά χείλη μου τά χείλη τού Σουέν!... Μπα!... "Ενα παλληκάρκι τώρα, και μόλις χθεσινό μαρό!... Μά τί μωδρχετασι λοιπόν και σκέπτομαι αύτά τά τερατώδη πράγματα;... 'Εγώ, πού τόσο αγαπώ τόν 'Εδμο μου!... 'Εγώ πού δέν αγαπάσα ποτέ, ούτε και θ' αγαπήσω άλλον άπ' τό σύζυγό μου!... Αυτά τά δέκα τελευταία χρόνια πού πέρασα και περνώ μαζί του, είνε τόσο ευτυχισμένα, τόσο γλυκά, τόσο ώφρα!... Θεέ μου, πούδς άλλος σύζυγος, πούδς άλλος διέφρας, είνε καλύτερός τού;

"Αλλοστε, ήταν τιμία γυναίκα, ή Σουζέτ... Και να μήν αγαπούσε άκόμη τόν άνδρα της—άφρασε πού τόν λάτρευε, τόν αγαπούσε θαθεία, Θεέ μου!—ποτέ της δέν θά παραδεχόταν να γλυστρήση σ' ένα άμαρταλό, σ' ένα ένοχο διάθημα... Μπορεί να υπάρχουν άλλες γυναίκες, ή όποιες παρασούονται άπ' τού ένόχους ρευθισμούς των κ' ή όποιες θρισκουν θέλητρα άκατακήτητα στόν Πειρασμό...

Μά ή Σουζέτ, δέν ήταν άπ' αύτες τις γυναίκες. Δέν έμοιαζε καθόλου με τις άλλες κοσμικές κυρίες τής κοινωνικής της θέσεως. Ποτέ της δέν είχε «φλερτάρε», άν και τό φλερτ ήταν ένα άθώο κι' άνεκτό παιχνίδι τής μόδας. 'Η σκέψι, ότι μπορούσε ποτέ να παραδοθί—ψυχικός ή σωματικός—σ' άλλον άνδρα εκτός άπ' τόν σύζυγό της, τής φαινόταν σάν ένας άσήκωτος, άπαισιος εφιάλτης... 'Ηταν, και θά ήταν πάντα της, ή άμειμπη σάντροφος και σύζυγος τού κ. ντέ Νορβαζύ, ή Σουζέτ...

Ναι, και δέν καυγόταν γι' αύτή τή άσπλη συζυγική πίστι της. 'Η άρετή, ή κατάστασις της όν αναρέτου συζύγου και γυναικός, τής ήταν έμφυτη, άπαραίτητη και τή θεωρούσε σάν κάτι τό φυσικότατο γιά μιά γυναίκα, σ' αυτόν έδω τόν κόσμο...

Και γιά να πάμη μία μέρα να είνε τιμία, θάπρεπε ν' αναποδογυρίση άπ' τά θεμέλια δλόκληρος ό ύγιής κ' ειλκρινής ψυχικός κόσμος της... Θάπρεπε ή Σουζέτ, να πάμη όριστικά πειά να είνε ή «Σουζέτ»!

Αυτές ή σκέψεις της, άρχισαν σιγά-σιγά να τήν καταπραΰνουν...

'Ασφαλώς, είχε έξογκώσει ή 'ΐδια τή σημασία της στιγματίας εκείνης αδυναμίας της. Δέν υπήρχε κανένας λόγος να σπενωχωρήται γιά ένα τόσο άμήμηνο πράγμα. 'Ισα-ΐσα, αυτός ό ίδιος ό χαρακτήρας της, ό τόσο έντιμος, ειλκρινής κι' εύθδς—άλλά και τόσο αώστηρος—τήν ε-

κανε να θεωρή σαν Έγγλημα σχεδόν, εκείνη τη μικροαδυναμία της, στο παγκάκι τού θερμοκηπίου.

Ένοιωσε καλά τώρα, ή Σουζέτ, τι ακριβώς συνέβαινε στην ψυχή της: Τόν Σουέν αυτόν, τόν αγαπούσε με μία αγάπη έντε λώς άθωα κι άμειπη... Τόν αγαπούσε, όπως μία κυρία ήλικιωμένη ή αγαπούσε έναν μικρόν χαριτωμένο... Κι ένοιωσε τότε την έπιθυμία—έκει στό θερμοκήπιο—νά τόν άγκάλιασε, ό πως ό καθένας ή άγκάλιαζε ένα συμπαθητικό και πρόσχαρο μικρό παιδάκι...

«Έπειτα... μέσο στό θερμοκήπιο... ήταν τόσο θαρεία... τόσο μεθυστική ή άτμόσφαιρα, άπ' τά πάμπολλα εκεί λουλούδια! Ά, στό μέλλον δέν θά έξέθεσε πια τόν έαυτό της σέ τέτοιες μικροαδυναμίες... Άδυναμίες μάλιστα, πού την έκαναν νά φαντάζεσκα ότι δέν αγαπούσε πια μέ την ίδια πρώτη θερμή τόν άγαπημένο της Έδμο... Τόν αγαπούσε τόσο πολύ, τόν κύριο ντε Νορβαζύ! Κ' ήσαν, τόσοσν καιρό τώρα, τόσο πολύ εύτυχιόμνοι, ώστε ποτέ της δέν δάπαυε νά τόν αγαπάη!...

Και Εραφίνα ή Σουζέτ, μέ την άγρια χαρά κάποιου πού ευπνάζει από δνειρο άπαίσιο και θεοαινείται πως ήταν δνειρο μόνάκα, ξεφώνισε:

—Ω, ήμουν τρελλά!... Ήμουν τρελλά!

Ετρεξε τότε νά χτύπησε τό κουδούνι...

Έκείνο πού πρό παντός ένδιέρε, ήταν νά μήν ξαναϊδητέ τήσ πια τόν, κόμητα ντε Τσελί-Κάλιτς!... Πώς, όμως, Νά παρακαλούσε την έξαδέλφη Ίσαυρίνα, νά μήν τόν δέχεται πια στό μεγάλο της... Ναι, μά θάπρεπε συγχρόνως νά της δώσει κι έξηγήσεις σχετικές!...

«Άς εινει!... Ύπήρχε κι άλλο μέσον, γιά νά άπαλλαγή όριστικά άπ' τόν Σουέν!

Καί χτύπησε τό κουδούνι, σταθερά.

Ή καμαριέρα παρουσιάστηκε άμέσως.

—Δώστε μου ότι χρειάζεσται, γιά νά γράψω μία έπιστολή! διέταξε ή Σουζέτ, μέ γαλήνιο ύφος.

Κι Έγραψε στην έξαδέλφη Ίσαυρίνα, τά έξής: «Ότι ό σύζυγος της ήταν άναγκασμένος νά φύγει άμέσως γιά ένα πολύμηνον ταξείδι...ότι θά την έπαιρνε μαζί του...ότι έφευγαν τόσο θιαστικά, ώστε δέν πρόφτανε νά πει γιά νά την άποχαριτηθή... κι ότι θά την ξανάβλεπε—μέ τό καλό—κατά την έπιστροφή τους, δηλαδή κατά τό φθινόπωρο.

Δέν Έγραψε όμως μόνον αυτά, ή Σουζέτ. Πρόσθεσε μερικώς—πολύ έπιφυλακτικές και πολύ σοβαρές—άποχαριτητήριες φράσεις, και γιά τόν Σουέν... Έπρεπε νά εινε δικαία!... Μήπως έφταγε ό Σουέν, γιά ότι συνέθη... Έπρεπε λοιπόν, νά τόν άποχαριτηθή κι αυτόν.

Μόλις έκλεισε τόν φάκελλο ή Σουζέτ, ένοιωσε τόν έαυτό της άπόλυτος ήσυχο. «Ω, ήταν πολύ ώραία ή ιδέα της: Ή δεσποινίς Άθελέν ποτέ δέν Έθωνε άπ' τό σπίτι της... Όύτε στό κατάστηματα πήγαινε, ούτε έπισκέψεις μ' όποιουσδήποτε άλλας... Έτσι, ποτέ της δέν θά μάθαινε, ότι ή Σουζέτ δέν θά πήγαινε σέ ταξείδι... Κ' ήταν τόσο άγαθή κι εύκολόπιστη, ώστε ποτέ της δέν θά ύπωφιαζόταν, ότι ή Σουζέτ της έγραφε ψευτιές κι ότι ποτέ της δέν έλειψε άπ' τό Παρίσι!

Κι ό Σουέν;

«Ε, όσο για τόν Σουέν, άς έκανε ό,τι ήθελε κι άς πίστευε ό,τι ήθελε: Λίγο την έννοιαζε!

Ξανασήμανε κι ή καμαριέρα μπήκε.

—Στείλε αυτό τό γράμμα σή δεσποινίδα Άθελέν... Πέστε στόν ύπνρητό πού θά της τό πά, νά μην περιμένει άπάντησιν. Νά πη θη διάζετε νά έπιστρέψω, γιατί έχει νά έτοιμάση κάτι θαλίτσες τού κυρίου ντε Νορβαζύ!... Κι έσεις, φίλη μου, πν γαίνετε άμέσως τώρα, νά μω έτοιμάσετε την τελευταία τουαλέττα τού χορού, την όποία μωφορναν πριν!

Βέβαια... Ύστερα άπ' τό δειπνο, θά ντυνόταν ή Σουζέτ. Γιατί τάχα νά μην πάει στό χορό τού Ύπουργού της Δικαιοσύνης;... Ό κύριος ντε Νορβαζύ της είχε πη πως θά ρχόταν νά την πάρη για κεί, μόλις θά έμπελεκε άπ' την ύποχρεωτική συνάντησή του μέ τούσ φίλους του.

Έτσι, τά τακτοποίησε δια ή Σουζέτ. Καμμιά άνησυχία δέν φάλλαζε πια στόν ψυχή της. Κι άπ' όλη αυτή την ιστορία, της έμεινε τώρα μόνάκα ένας άλαφρός ποнокέφαλος, πού θά προεργάζον άσφαλώς άπ' τά θαρεία έκείνα άρώματα τών λουλουδιών τού θερμοκηπίου...

Κύλισαν ήμέρες. Ποτέ άλλοτε δέν είχε φανή τόσο διψασμένη—γιά τις διασκεδάσεις της κοσμικής ζωής—ή κυρία ντε Νορβαζύ, όσο τις τελευταίες έκείνες ήμέρες. Δέν ήθελε νάχη καιμιά ένσυχλητική άπασχόλησι. Τής έρχόντουσαν στό μυαλό χιλίες ιδιοτροπίες, χιλιά όσα καπρίτσια, σάν κι έκείνα πού είχε όταν ήταν μικρούλα...

Ζήτησε νά πουλήση όλα τά άμάξια της και τ' άλόγια της, γιά ν' αγοράση καινούργια Κι' ύστερα, έπί πολλές ήμέρες, μαζί μέ τόν Έδμο της, καταγινόταν άκούραστα νά διαλέξη και ν' αγοράση αυτά τά καινούργια άμάξια κι' άλογα. Ύστερα θέλλοσε ν' άντικαταστήση δλόκληρη την έπίπλωσι τού μεγάρου της!... Άναστάτωσε τούς προμηθευτάς, διαλογόμενη μόνη της τό κάθε τι, συζητώντας γιά την τιμή του, διατάζοντας συχνά πυκνά και γιά την έπιτυχή έκλογή της.

Και τόσο κουραζόταν από αυτές τις άσχολίες της, ώστε τó θράδι—κάθε θράδι—παρακαλούσε τόν κ. ντε Νορβαζύ νά την άφήνει μόνη της.

—Δέν άντέχω πια, άπ' την κόπιασι! τούλεγε έξανηλημένη. Δέν μέ θέλετες!... Είμαι σάν πούσαι!... Κοιμώμαι σχεδόν όρθή!

Ή καθεβραδύνης αυτές άντιρρήσεις της κ' ή έξακολουθητική καταπόνησή της σέ τραγικές άσχολίες, άνάγκαζαν τόν κ. ντε Νορβαζύ νά διασπορή κρυφά και νά κυτάξη μέ άνησυχία, λοξό βλέμμα ύποψίας. Έξελπε όμως τά θαμπωμένα ειλικίνη μάτια της, ήξερε συγχρόνως πώς άπάντησι λατρεία έτρεφε γι' αυτόν ή γυναίκα του και καθυσχάζοντας έντελώς της έλεγε:

—Καλά, Σουζέτ... Πήγαινε νά κοιμηθής, μικρούλα μου Σουζέτ... Άναπαύσου καλά, γιά νά μω έκουραστής!

Όταν, τέλος, ή έγκατάστασις της καινούργιας έπιπλώσεως τού σπιτιού τελείωσε, ή κυρία ντε Νορβαζύ άπόφασισε νά δώσιν έναν χορό... Έναν χορό άλησιμόνητον όμως, πού νά προενοουσε κατάπληξι, έναν χορό πού νά ήταν ό ώραιότερος άπ' όσους είχε δώσει στό μεγάλο της ως τότε...

Κι Έγινε, ή δεξιώσι αυτή. Έγινε μία τόσο λαμπρά δεξιώσι, ώστε πραγματικά κατέπληξε την άνωτάτη άριστοκρατία. Όλα τά πιά διαλέξα κοσμικά λουλούδια τού Παρισίου, έλαμψαν μέσσο τά έκαθαριστικά σαλιόνια της Σουζέτ, ή όποια ήταν άπαραύλλη—πτό έκαθαριστική άπ' όλες—σέ γάρι, πολυτέλεια κι άμορφία! Θριάμβουε άνάμεσα στούς καλεσμένους της, σάν μία Βασίλισσα. Νεράβια άνάμεσα στή θεϊκή άκολουθία της!

Σέ μία στιγμή, κι ένώ ή Σουζέτ περιούσε κοντά στην χορτή; μεγάλης αϊθούσης, ό χρυσόστολιος «μαϊτρ-ν' Ότέλ» τού μεγάρου της άνάγγειλε μ' έπίσημη φωνή:

—Ή Αύτοψ Έξόχότης, ό κύριος Κρίστιαν Μπαγιέσκο!

Ή Σουζέτ στάθηκε, γιά νά ύποδεχτή τόν καινούργιο αυτόν

έπίσημο καλεσμένο της, ό όποιος έρχόταν τή στιγμή τούσ Ψηλός και κοκκαλιάρης ό έ-οχώτατος κύριος Μπαγιέσκο, ήταν πρεσβευτής τού ήγεμόνος της Μυσίας στό Παρίσι.

Ύποκλήθηκε θαθεία μπρός στην οικοδέσποινα και—δειχνώντας της έναν νέο πιάδι του, της έπλε μέ άφόρητα:

—Κυρία... Λαμβάνω την τιμή νά συστήσω στην ευμένειά σας, την Αύτοψ Βασιλική Ύψηλότητά τόν κύριο κόμητα ντε Τσελί-Κάλιτς!

Ή Σουζέτ, κεραυνωμένη άπ' τό άπροδόκητο αυτό άντίκρυμα τού Σουέν, κλονήθηκε. Στριχήθηκε σέ μία πλάτη της πολυθρόνα, γιά νά μην κυλιστή στό πάτωμα. Και χαμψίωσε τά μάτια της γιά νά μη θλέπη τόν Σουέν, τόν όποιο έβλεπε άκατάπαυστα και λοζά και μέ λαχτάρα κρυφή, ώστόσο!

Ό κ. Μπαγιέσκο πρόσθεσε:

—Ό κύριος κόμης ντε Τσελί-Κάλιτς φεύγει άβριο γιά τή Μυσία... Ή Μεγαλειότης του ό ήγεμόνος μου, εύεραστήθηκε νά τού άνσθέσει τή διοίκηση ένός συντάγματος έθελοντών... Κι' έτσι ό ύψηλότερος κόμης, θά πολεμήσι ύπέρ της πατρίδος μου, σ' έναν άγώνα μας έναντιον ισχυρού έθρικού γειτονικού κράτους!

Κι' έπειδή ή Σουζέτ αισθητόμενος, δέν μπορούσε ν' άποκριθθ, ό ψηλόλιγος διπλωμάτης πρόσθεσε μέ θαυτέπια ύπόκλισι:

—Αύριανός πολεμιστής ή ύψηλότητάς μου, μέ παρακαλώ νά τόν παρουσιάσω σέ σας, κυρία μου... Κι' άσφαλώς, ή γνωριμία σας κ' ή θραυιά την όποια θά περάσει τόν τόσο φιλόενο μεγάλο σας, θ' άποτελούν τις γλυκύτερες άναμνήσεις της ζωής μου!

Ό πρεσβευτής έκανε καινούργια ύπόκλισι. Άρρησ ύστερα τό Σουέν κοντά στην κ. ντε Νορβαζύ και ό ίδιος προχώρησε πρός την αϊθούσα γιά ν' αλλάξη μερικώς χαρτεσιούσ μέ άλλους έκει

Μόλις τόν είδε, γονατίστων σχεδόν, μπρός της...

γνωρίζω μου.

«Η Σουζέτ είχε καθήσει τώρα σ' αυτή την πλανή της πολυθρόνας. Τόσο πολύ έτρεμαν τά πόδια της, ώστε είχε φοβηθεί μήπως πέσει».

Κατάρθωσε κάπως να συγκρατήσει κάπως την ταραχή της σε λίγο. Και χαμηλόφωνα, γοργά, δίχως να κινηθεί ο σκεδόν τ'α χείλη της, και δίχως να κυττάζει στο πρόσωπο τόν συνομιλητή της, τού έπτε:

—Τι είναι αυτό που κάνετε;... Γιατί ήρθατε;... Τι ζητάτε εδώ;... «Έπρεπε ωστόσο ν'έχει καταλάβει πειά ότι δεν ήθελα να σ'ας ξαναβώ!»

«Εκείνος δεν τή διέκοι». Ο.τε και τώρα της μιλούσε. Η Σουζέτ έξακολουθούσε:

—«Έλατε λοιπόν!...Πέστε μου, γιατί ήρθατε εδώ;...Και γρήγορα, γιατί μ'ας θλέπουν!»

Τι να φοβάται άραγε, ή Σουζέτ;... Τους έβλεπαν, έπτε;... Μά όχι!... Άλλά και να τους έβλεπαν άκόμη και να τους παρατηρούσαν και να τους πρόσχαν άκόμη και άλλοι, τί σημασία είχε;... Τι τού παράξενο θά ήταν, να μιλάει μιά οικοδέσποινα μ' ένα νέο, τόν όποιο μόλις τή στιγμή εκείνη της σύστησε ένας άξιοσέβαστος καλεσμένος;...

«Ωστόσο, χωρίς κ' ή ίδια να μporή να εξηγήσει τήν αίτια τού ρόθου της, τ'όραζε όμως»...

«Ο Σουέν έξακολουθούσε να στέκεται αναπηλωτός... Κ' ή Σουζέτ αναγκάστηκε να τόν ξαναρωτήσει:

—Μά γιατί ήρθατε, λοιπόν;

Μέ τήν παραπονήριχη γλυκύτητα ενός παιδιού τού υποφέρει, τραύλιζε ό Σουέν;

—Γιά να σ'ας άποκαιρηθήω!

«Εκείνη σήκωσε τó κεφάλι της ξαφνιασμένη και τόν περιεργάστηκε προσεχτικά και με κρυφή λαχάρα. Ύψηλός και κομψός ό νεαρός κόμης, φορούσε τή στολή τού αξιωματικού, τή στολή τών αξιωματικών τού κράτους της Μυσας... «Ω, πόσο όνειρευτάς τού πήγαινε ή στολή αυτή, θεέ μου!»

«Η Σουζέτ λαχανιασμένη, έκλεισε τά μάτια της, τ' άνοιξε και τά μισόκλεισε σ'άν σ'έκοτασι κατόπιν. Και ψιθύρισε:

—Νά μ' άποκαιρηθήσεται;

—Μάλιστα!

—Να, είν' αλήθεια!... τραύλιζε τώρα ή Σουζέτ. Μού τó ειπε πρό όλίγου, ή έσοχότης τού ό κ. Μαγιέκο...Θά είστε άρχηγός συντάγματος έβελοντών!... «Ω, σπε, φεύγετε άπ' τó Παρίσι;... Πάτε να πολεμήσετε;... Στο καλό!... Πηγαίνετε στο καλό!»

Τούλεγε να φύγει και τής φαινόταν πώς κάτι μάτανε και σπαράζονταν μέσα της. Χαμογελούσε όμως, γιατί έδινε δεξίωσι στο σπίτι της, γιατί είχε πλήθος καλεσμένων... Κι' έτσι, ήταν υποχρεωμένη να χαμογελάει και να φαίνεται φαιδρή και πρόσχαρη, ανάμεσα σ' όλο τó χυμρό αυτό πλήθος, πού τόσο τή θαύμαζε...

«Ο Σουέν δεν κοινοιδόταν καθόλου άπ' τή θέσι του. Κ' ή Σουζέτ ένοιωθε τó μαγνητικό τού θλέμμα, καρφωμένο διαρκώς άπάνω της...

Τής ψιθύρισε:

—Πριν φύγω για πάντα, πρέπει να σ'ας μιλήσω!

—Είνε έντελός αδύνατον, αυτό έπτε ταραγμένη εκείνη.

—Πρέπει, κυρία!

Τής μιλούσε με φωνή μελαγχολική, σιγαλή, άλλά σταθερή διαρκώς.

—«Εστ'ι ψιθύρισε μ' ύψος έγκαρτερήσεως, ή Σουζέτ. Άφοδ πρέπει, καθήστε εδώ κοντά μου και μιλήστε μου!... Προσέξτε όμως: Μή με κυττάζετε έτσι, όπως με κυττάζετε τώρα!... Ρίξτε τó θλέμμα σας άλλοι, μιλάτε με ύψος αδιάφορο και φερθήστε απεπάλλαγα σαν να μιλούμε για τó χορό και για τ'ες τουαλέττες γύρω μας!»

—Ευχαριστώ!... Θά συμμορφωθώ! περιωρ'στηκε ν' άπαντησή ό Σουέν.

Και καθόσαν πλάι-πλάι, σ' ένα κοντινό ντιβάν. «Ήσαν κοντά ό ένας στόν άλλον, ανάμεσα στόν θόρουο και στό πλήθος...

«Εκείνη έκρυβε με τή βενάλια της, τή βιαστική άναπνοή τού ταραγμένου στήθους της. Χαίρετοσος πότε-πότε και μερικούς καλεσμένους τής...

«Εκείνος έσκυβε πρός τó μέρος της. Και με τά χείλη του σφιγμένα, με φράσεις λαχανιασμένες, προσπαθώντας με άγριονάγωνα να φαίνεται αδιάφορος, τής έλεγε με σπαργαμό:

—Παίζετε ένα σκληρό παιχνίδι, σ' έμένα τόν δυστυχισμένο!..

Μήπως σ'ας ζήτησα ποτέ μου τίποτε;... Μήπως ήλιπια τίποτε, από σ'ας;... «Αν ή δεσποινίς Άθελέν δεν με τραβούσε άναγκαστικά μαζύ της, άπάνω στο μέγαρό σας, δεν θά με θλέπατε ποτέ σας!... «Ήξερα ότι είστε παρατηρημένη και θά σ'ας άγαπούσα από μακρυνά... Ναι, θά σ'ας άγαπούσα δ'ως και τó μώστε ποτέ σας, από μακρυνά, με τά μάτια μου διαρκώς καρφωμένα σ'ας παράθωρα σας... Αυτό θά ήταν για μένα—και παρ' όλον τόν πόνο μου—σάν ένα είδος ετυχίας!...

...Και θυμάστε άκόμη, κάτι;... Δεν ήμουν έγώ, εκείνος πού ζήτησα να σ'ας ξαναδώ, ύστερα άπ' τήν πρώτη άναγκαστική έπισκεψή μου με τήν εξαδέλφη σας 'Ισαυρίνα!... «Όχι!... Μέσα σ'ας σθημένα δνειρά μου, εύρισκα μιά παρηγορία, μιά ανακούφιση, ζώντας εκεί στόν κήπο πού παίζατε, όταν ήσαστε μικρή!... Δεν πιστεύω να ένωχλούσα κανέναν, φυλάγοντα τó λουλούδια πού μου θύμιζαν σ'ας, ή άναζητώντας στόν καθρέπτη τού δωματίου σας τή γλυκεία άνάμνηση της μορφής σας!...

...Ναι, κάποτε—όμολογώ—μ' έπιασε κι' ένας θυμός... Θύμισμα όταν συλλογίστηκε ότι άγαπούσατε άλλον άνδρα κι' ότι άήκατε σ' αυτόν... «Ένοιωθα τήν κυριαρχική ανάγκη να προκαλέσω, με τó μ' όποιουδ'ήποτε προσβολή, τόν σύζυγό σας σέ μονομαχία... Και θά τόν σκότωνα θέσασα, άν μ'ας έφερνε μιά μονομαχία αντιμετώπους και με τó σπαθί στο χέρι!...

...«Άλλά, άλλά δεν είχα τó δικαίωμα να ταράξω τή γαλήνη της ετυχίας σας και τού σπιτιού σας... Και διαγκωνόντων και θλασνίζόντων μόνος μου και θουβά και συγκροτούσας αυτή τή ζηλοτυπία μου και τó μίσος μου αυτό, έναντίον τού συζύγου σας.

Κ' είχα για μόνάγους φίλους μου τά παλιά, τά γερασμένα πουλιά τού θερμοκηπίου, με τά όποια παίζατε άλλοτε και τά όποια είχε χαϊδέψει τó λατρευτό μου χέρι σας!...

...Τι ήμουν ως τότε, κυρία;... «Ήμουν άπλώς ένας δυστυχισμένος, ένας άπελπισμένος, πού κατάνει θουβά τόν πόνο του, χωρίς να παρανομιέται... Και μάλιστα, ήμουν κι' εύχαριστήμένος, πού δεν πονούσα περισότερο... Άλλά, ήρθατε!

...Ναι, ήρθατε εσεί!... Γιατί;... Ποιός σ'ας κάλεσε; Κ' ήρθατε επέτλους τήν πρώτη φορά για να δ'ητε τήν εξαδέλφη σας!... Άλλά, ύστερα;... Γιατί έρχόσαστε κάθε μέρα;... Γιατί δεν λείψατε από και, όποτε μιά μέρα σ'αχέδον;...

...Και τότε, σιγά-σιγά, συνήθισα πειά ό φτωγός έγώ, να σ'ας θλέπω κάθε μέρα... Και δεν μπορέιτε να φαντασθήτε σέ τί ούράνιες αγαλλιόσεις ξανουγόνταν ή ψυχή μου, όταν σ'αχέθλαπα να ρχόσαστε!... Ξεπροβάλλατε στό κατώφλι της πόρτας τού θερμοκηπίου κάθε μέρα, πάντα πιδ όμορφη από γθές, πάντα πιδ ζηλευτή κι' αξιολάτρευτη από χόλους...Και μού άπλώνατε σέ χειραμιά τó άλας θάστρον γέρι σας... Κι' έγώ ό φτωγός, δεν τολμούσα να τó σφίξω—όπως λαχταρούσα—για τó σ'ας είχα ύποσχεθί να είμαι

πάντα φρόνιμος!... Άλλοιμονο!...

Στέναζε πονεμένα, ό Σουέν... «Έρριξε όμως γύρω του μιά γοργή ματιά κ' ύστερα, πιδ μελαγχολικά, πιδ σιγαλά, έξακολουθσε να λέη:

—Άλλοιμονο!... Δεν έτρεφα καμιά έλπίδα, πού να μπορούσε να σ'ας άνησυχήσω... Ήξερα πόσο ήσαστε άγνή κ' ήμουν ετυχής;... Ναι, τού πιστεύετε;... Ήμουν ετυχής, γιατί ήσαστε ή πιδ ένάρητη άπ' όλες τ'ες συζύγους τού κόσμου... Σ'ας άγαπούσα άκόμη πιδ θουβεία κι' άγνά γιατί ήξερα ότι δεν θά μ' άγαπήσεται ποτέ σας!...

...Άλλά... σέ τί σας έμπόδιζε ή άρετή σας, να είστε κάπως πιδ έπιλαχνική άπέναντί μου;... Γιατί μού στερήσατε τόσο άπότομα τή χαρά να σ'ας θλέπω, άφοδ πρώτα μού τή χορηγήσατε μόνάχη σας;... Δεν μπορούσατε να μου χαρίζετε έξακολουθητικά τήν ετυχία να σ'ας θλέπω, άφοδ ποτέ μου δεν θά τ'αλμούσα να σ'ας διασπαστήω στό παραμικρό;

...Όχι, όμως!... Φύγατε!... Και φύγατε μάλιστα, δίχως να γυρίσατε... Και ποτέ πειά δεν θά σ'ας ξανάθλαπα, άν...άν ύστερα από ένός μηνός άπεριγρήατη άγωνία μου, δεν έμπαινα άπόψε εδώ, στό σπίτι σας τó ίδιο, με τήν προστασία και τήν άνοποψίαση θούθθεια ενός ξένου!...

(Άκόλουθι)

—Δέν άντέχω πειά από τήν κούρσαι!... Έλεγε στόν κ. ντέ Νορβαζό.